

Til Børne- Ungdomsudvalget

30-05-2011

Stockholm og Oslo - kapacitet.

Sagsnr.
2011-18330

Som opfølgning på Børne- og Ungdomsudvalgsmødet den 4. maj 2011 (Pkt. 3. Høring om kommuneplan 2011) har forvaltningen udarbejdet et notat om, hvad Stockholm og Oslo, som har en højere befolkningsvækstrate end København, gør ift. kapacitetsstyring, pladsanvisning og pladsetablering.

Dokumentnr.
2011-385736

Begge kommuner anvender andre typer af anvisningsregler og delvis andre pasningstyper, end det er tilfældet i København. I Danmark er området reguleret af Dagtilbudsloven, som fastsætter andre rammer end i Stockholm og Oslo, herunder pasningsgaranti fra barnet er seks måneder, mens pasningsgarantialderen er højere både i Stockholm og Oslo. Desuden har alle børn i Danmark ret til en plads efter ansøgning.

Stockholm

Der er pasningsgaranti fra barnet er et år. Der tilbydes plads, hvis forældrene er i arbejde, studerer, er på barsel, er arbejdsløs men aktivt søger om arbejde, eller hvis barnet har behov for plads. I modsætning til i Danmark, hvor alle børn har ret til en plads uafhængig af forældrenes situation i øvrigt.

Pladsen tilbydes i bopælsdistriktet. Hvis dette ikke er muligt, tilbydes pladsen i nabodistriktet. En børnegruppe består af 14-18 børn afhængig af børnenes alder og tre pædagoger.

Barnet kan skrives op til fem institutioner og får plads efter opskrivningstidspunkt. Børn, hvis forældre er på barsel, må maksimalt benytte en plads seks timer om dagen.

Dagplejen er for børn i alderen et til ni år. Ofte er der fem til seks børn i hver dagpleje. Børn på fire og fem år kan benytte en gratis tretimers plads i institution i kombination med dagplejen.

Derudover findes en ordning kaldet "Åben institution" som er til børn, hvis forældre går hjemme med deres barn. Dette tilbud er gratis.

"Flerfamiliesystem" hvor børnene på skift passes hjemme hos hinanden sammen med en pædagog.

Hvis familien flytter til en anden kommune, kan de højst beholde pladsen i den tidligere hjemkommune to måneder efter fraflytningen.

Alle de børn, som ikke er indmeldt i et dagtilbud, har ret til en gratis tretimers plads pr. dag fra efteråret det år, de fylder tre år.

Kapacitetsstyring

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

EAN nummer
5798009383716

Hovedparten af pladserne anvises i august i forbindelse med oprykning til skole. Resten af året anvises kun plads, hvis et andet barn flytter eller af anden grund ikke længere har brug for plads. Det betyder, at nogle børn vil være tæt på 2 år, før de får tilbudt plads. Indtil da er børnene ikke i et kommunalt tilbud.

Kapacitetsudvidelse

Stockholm Kommune har organiseret sig med et antal kommunale aktieselskaber. Blandt disse ”Skolfastigheter i Stockholm AB” (SISAB), som ejer, driver, udlejer, vedligeholder og nyopfører bygninger til brug for kommunens gymnasier, skoler og daginstitutioner. Selskabskonstruktionen gør, at selskabet aflægger regnskab i henhold til, hvad der kan betegnes som årsregnskabsloven. Der udarbejdes et driftsregnskab, og der betales skat. Der udarbejdes opgørelser over aktiver og passiver, og der afskrives på aktiverne. På passivsiden indgår låneoptagelse pr. 31. december 2010 på ca. 7 mia. skr. Lånene er ydet af Stockholm Kommune, og der betales renter i størrelsesordenen 250 mio. skr. årligt.

Ved udgangen af 2010 administrerede selskabet 379 daginstitutioner med et areal på i alt ca. 205.000 m². 83 af disse institutioner var organiseret som selvejende. I 2010 er daginstitutionsområdet tilført 7 nybyggerier med i alt ca. 700 pladser. En af institutionerne er en erstatningsinstitution.

Byggerierne finansieres ved lån, jfr. ovenfor, forrentning og amortisation pålignes brugerne i form af leje.

Oslo

Oslo har to gange inden for de sidste tre år været i København på embedsmandsniveau og på politisk niveau, da de har ønsket at eftergøre det københavnske system på baggrund af Københavns håndtering af det markant stigende børnetal de senere år.

Oslo har 32.000 pladser i ca. 900 daginstitutioner. Opgjort i februar 2011.

Hovedparten af pladserne tilbydes en gang årligt. Ansøgningsfristen er 1. marts, men man kan søge løbende over året. Bliver en plads ledig i løbet af året, anvises den til et barn på ventelisten. Ved store optag en gang årligt har alle børn, som er fyldt et år inden udgangen af august, ret til plads. Det gælder for de børn, som ikke har en plads pr. 1. marts. Hvis barnet er født i september, kan det betyde, at barnet først får plads, når det er 1 år og 11 måneder. Ancienniteten er alder.

Dækningsgraden var på 83,4 % (15.12.2009) for børn i alderen 0-6 år. I budget 2011 anslås det, at 92% af målgruppen efterspørger en plads.

I København er dækningsgraden på 0-2 års området på 93%, mens den på 3-6 årsområdet er på 90%.

I 2011 får 5.825 børn under tre år plads 1. august, mens 2.115 børn mellem tre og seks år får plads. Dette er en stigning på 360 pladser fra 2010 til 2011. I 2010 blev der etableret 1.450 nye pladser. Der forventes at blive etableret 1.000 nye pladser i 2011, som skal være klar 1. august til det store optag.

I København blev der i 2010 udbygget 699 nye pladser, mens der i 2011-2012 forventes at blive anlagt yderligere 3.200 pladser på 0-6 års området.

I Oslo har man centraliseret anvisning af pladser. Ved etablering af nye institutioner prioriterer de at bygge institutioner med 400 til 500 pladser, som kan dække optag fra flere bydele. Børnene tilbydes plads i den bydel de bor, men hvis der ikke er ledige pladser, tilbydes de plads i andre bydele.

Kapacitetsudvidelse

Oslo Kommune har organiseret sig med 3 byggeetater – meget lig KEjd – som ejer, driver, udlejer, vedligeholder og nyopfører bygninger til brug for kommunens forskellige fagområder. Hvad angår daginstitutioner er der tale om Omsorgs Bygg, der tillige varetager ejendomsmassen vedrørende sygehjem (plejeboliger/plejehjem), brandstationer og ”funktionshjem” (særligt indrettede boliger).

Udbygninger sker på bestilling af kommunens ”Bydelsråd”.

Omsorgs Bygg administrerer pr. 31. december 2010 313 daginstitutioner med et bygningsareal på ca. 250.000 m².

På daginstitutionsområdet disponerede Omsorgs Bygg i 2010 over et udbygningsbudget på 790 mio. nkr. Heraf blev alene 540 mio. nkr. anvendt på grundopkøb, nybyggeri og til- og ombygninger med kapacitetsudvidelse eller –bevaring for øje. Udbygningerne finansieres ved kommunal låneoptagelse og forrentning og amortisation pålignes brugerne i form af leje. For at kunne betale denne leje må institutionerne forudsætningsvis få tillagt budget dertil.

For de 540 mio. nkr. blev der etableret i alt 2.033 pladser, hvoraf 470 pladser er erstatningspladser. Forudsættes en gennemsnits gruppestørrelse at udgøre 17 pladser er der i 2010 etableret, hvad der svarer til i alt 119 grupper (inkl. erstatningspladser) svarende til en gennemsnitlig gruppepris på ca. 4,5 mio. nkr. Der blev gennemført i alt 14 projekter, hvoraf 7 var baseret på standardiserede løsninger.

Bydel	Prosjekt	Eksisterende plasser	Nye plasser i produksjon	Totale plasser	Standard-løsning
Gamle Oslo	Enebakkveien 71 trinn 2, gnr. 236, bnr. 214	200	420	620	
Sagene	Margarinfabrikken I, gnr. 222, bnr. 180	0	288	288	
St. Hanshaugen	Akersveien 26	0	90	90	
Østernsjø	Manglebergveien 11, gnr. 148, bnr. 536	0	90	90	X
Grünerløkka	Rektorboligen Sofienberg	0	63	63	
Grünerløkka	Tromsøgata 2, GNR. 227, BNR. 524	54	54	108	X
Frogner	Solbærtorget/Gardevn 4	0	72	72	
Ullern	Kvernkalveien 11	0	108	108	X
Vester Aker	Frantsebråten/Arnebråten 80	54	54	108	X
Grorud	Flaen	54	54	108	X
Østernsjø	Rønningjordet	108	72	180	X
Frogner	Drammensveien 60B	0	162	162	
	2 Rehabprosjekter *		36	36	
SUM			1.563	2.033	

Byggeaktiviteten på daginstitutionsområdet i Oslo Kommune i 2010. (Kilde: Omsorg Bygg, Oslo Kommune, Årsrapport 2010)

Der er indgået aftale med en række leverandører om at bygge standardiserte børnehaver. Nye børnehaver bygges således som standardbyggeri for så vidt byggemulighederne tillader det. Byrådet ønsker at få flere private leverandører til at etablere pladser, men det er usikkert, da kommunen ikke har indflydelse på de private leverandører.

Sammenligning af Danmark, Sverige og Norge

	Danmark	Sverige	Norge
Pasningsgaranti	Fra 6 måneder	Fra et år	Børn som er fyldt et år inden udgangen af august
Anvisning	Efter opskrivningstidspunkt	Efter opskrivningstidspunkt	Efter alder
Typer af ordninger	Kommunale og selvejende vuggestuer og børnehaver Dagpleje for ½-2 årige Private institutioner Privat børnepasning Puljeinstitutioner	Børnehaver og vuggestuer Dagpleje for et til ni årige Åben institution Flerfamiliesystem	Kommunale vuggestuer og børnehaver Private institutioner

--	--	--	--

Kilde: Stockholms hjemmeside, Oslos hjemmeside samt fagchef i Oslo Kommune Bente Borgen Wold.